

PORADNIK KANCELarii

Mała ilość, duży problem

Co robić, gdy zatrzymano cię z narkotykami na
własny użytek

Kancelaria Adwokacka Adwokat Adrian Dorobek

Opole · Wrocław · sprawy na terenie całej Polski

Sprawy pilne, całodobowo: +48 500 840 363

Zanim zaczniesz czytać

Ten poradnik jest dla osoby, którą zatrzymano z niewielką ilością środków odurzających na własny użytek. Zwykle jest to ktoś, kto nigdy wcześniej nie miał sprawy karnej, a teraz nie wie, czy straci pracę, czy pójdzie do więzienia i co powiedzieć na przesłuchaniu.

Trzy rzeczy, które warto wiedzieć od razu:

Sprawa nie jest przesądzona. Prawo przewiduje możliwość umorzenia postępowania w sprawach o niewielką ilość na własny użytek. Nie dzieje się to jednak automatycznie.

Największe szkody powstają w pierwszych godzinach. Nie przez to, co znaleziono, tylko przez to, co się powie i podpisze.

Kara to nie jedyna konsekwencja. Dla wielu osób poważniejszym problemem od grzywny jest wpis w rejestrze karnym.

Poradnik czyta się w dwadzieścia minut. Jeżeli jesteś w trakcie sprawy, zacznij od rozdziału 5.

To nie jest porada prawna w konkretnej sprawie. Poniższe informacje mają charakter ogólny. Każda sprawa karna zależy od okoliczności, materiału dowodowego i dotychczasowej postawy osoby, której dotyczy. Ocena konkretnej sytuacji wymaga zapoznania się z dokumentami.

1. Pierwsze piętnaście minut

Najczęstszy scenariusz: kontrola drogowa, legitymowanie na ulicy, kontrola przy wejściu do klubu albo wizyta w mieszkaniu. Policjant informuje, że dokona przeszukania.

Przeszukanie osoby i przeszukanie mieszkania to dwie różne czynności. Przeszukanie pomieszczeń wymaga co do zasady postanowienia sądu lub prokuratora. W sytuacjach niecierpiących zwłoki funkcjonariusz może działać na podstawie nakazu kierownika jednostki albo okazując legitymację służbową — wówczas czynność podlega późniejszemu zatwierdzeniu przez sąd lub prokuratora. Możesz zażądać doręczenia postanowienia w tej sprawie.

Co robić:
Kancelaria Adwokacka Adwokat Adrian Dorobek

- Zachowaj spokój. Nie utrudniaj czynności — to osobny problem, dużo gorszy od samej sprawy.
- Zapytaj o podstawę czynności i poproś o okazanie legitymacji.
- Zapamiętaj albo zapisz godzinę rozpoczęcia i nazwiska funkcjonariuszy.
- Nie komentuj tego, co zostało znalezione.

Czego nie robić:

- Nie tłumacz się. Zdania w rodzaju „to na własny użytek”, „kupiłem wczoraj”, „to nie moje, kolegi” trafiają do notatki urzędowej i zaczynają żyć własnym życiem.
 - Nie próbuj niczego wyrzucać ani połykać.
 - Nie proponuj żadnego „załatwienia sprawy”.
-

2. Prawo do milczenia

Osoba podejrzana ma prawo odmówić składania wyjaśnień i odmówić odpowiedzi na poszczególne pytania, bez podawania powodu. Wynika to wprost z Kodeksu postępowania karnego.

Odmowa składania wyjaśnień nie jest dowodem winy. Nie wolno wyciągać z niej negatywnych wniosków. Nie jest też oznaką arogancji ani braku współpracy — to element obrony przewidziany przez ustawę.

Warto o tym pamiętać z jednego praktycznego powodu: na etapie zatrzymania nie wiesz jeszcze, co znajduje się w aktach. Nie wiesz, co zeznali inni, co pokazała analiza telefonu ani jaki dokładnie zarzut zostanie postawiony. Składanie wyjaśnień bez tej wiedzy przypomina odpowiadanie na pytania z egzaminu, którego treści się nie zna.

Nie ma czegoś takiego jak rozmowa nieoficjalna. Zdanie „proszę pana, między nami, ile pan tego miał” nie jest życzliwością. Notatka służbowa może zostać sporządzona po każdej rozmowie.

Jeżeli zdecydujesz się mówić — a bywają sytuacje, w których to dobra decyzja — powinna to być decyzja podjęta po rozmowie z obrońcą i po zapoznaniu się z tym, co jest w aktach. Nie odruch.

3. Telefon

W sprawach narkotykowych telefon jest zwykle ważniejszym dowodem niż sama znaleziona substancja. To z niego pochodzą wiadomości, które decydują o tym, czy zarzut będzie brzmiał „posiadanie”, czy „udzielanie” albo „uczestnictwo w obrocie”.

Dwie rzeczy, które warto rozumieć:

Zatrzymanie telefonu a jego odblokowanie to nie to samo. Organy mogą zabezpieczyć urządzenie. Nie oznacza to jednak, że musisz dobrowolnie podać kod dostępu ani odblokować telefon odciskiem palca czy skanem twarzy.

Usuwanie danych to osobne ryzyko. Kasowanie wiadomości po zatrzymaniu bywa oceniane jako zacieranie śladów i potrafi zaszkodzić bardziej niż treść, którą się usuwa. Dane i tak zwykle daje się odzyskać, a sam fakt usunięcia zostaje odnotowany.

Jeżeli telefon został zabrany, poproś o wpisanie tego do protokołu wraz z opisem urządzenia. Później będzie to podstawą wniosku o jego zwrot.

4. Protokół

Protokół jest dokumentem, który zostanie w aktach do końca sprawy. Sąd przeczyta go za rok albo za dwa lata.

Zanim podpiszesz:

- **Przeczytaj całość.** Masz do tego prawo i nikt nie może cię poganiać.
- **Sprawdź, czy zapisano to, co powiedziałeś.** Skrót myślowy funkcjonariusza potrafi zmienić sens wypowiedzi.
- **Zgłoś uwagi do treści.** Masz prawo żądać ich wpisania do protokołu.
- **Sprawdź opis rzeczy zabranych** — ilość, wygląd, opakowanie, numery urządzeń.
- Poproś o odpis protokołu.

Jeżeli nie zgadzasz się z zapisem, a mimo to protokół zostaje podpisany bez uwag, późniejsze prostowanie jest bardzo trudne. Zdanie „ja tego tak nie powiedziałem” wypowiedziane na sali sądowej po roku brzmi słabo, jeżeli pod protokołem widnieje podpis bez zastrzeżeń.

5. Kiedy sprawę można umorzyć

To najważniejszy rozdział tego poradnika.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii w art. 62a przewiduje możliwość **umorzenia postępowania**, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- przedmiotem czynu są środki odurzające lub substancje psychotropowe **w ilości nieznacznej**,
- przeznaczone na **własny użytek** sprawcy,

- orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby **niecelowe** ze względu na okoliczności popełnienia czynu oraz stopień jego społecznej szkodliwości.

Dwie rzeczy, które sprawiają, że ten przepis jest tak istotny:

Umorzenie może nastąpić bardzo wcześnie — również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia. Sprawa może się więc zakończyć na etapie prokuratury, bez rozprawy i bez wyroku.

Umorzenie postępowania to nie skazanie. Nie ma wyroku, nie ma kary i nie ma wpisu o skazaniu w Krajowym Rejestrze Karnym.

Czego przepis nie mówi:

Nie ma ustawowej definicji „ilości nieznacznej”. Nie ma tabeli z gramaturą. Ocena należy do prokuratora i sądu, i w praktyce bywa różna w różnych miastach. Znaczenie ma nie tylko waga, ale też liczba porcji, sposób przechowywania i to, co jeszcze znaleziono.

Nikt nie robi tego z urzędu. To jest miejsce, w którym najczęściej przegrywa się takie sprawy — nie dlatego, że przepis nie działa, tylko dlatego, że nikt nie złożył wniosku i nie uzasadnił, dlaczego kara byłaby w tej sprawie niecelowa. Trzeba pokazać sytuację człowieka: pracę, naukę, dotychczasową niekaralność, sposób życia, kontekst zdarzenia.

6. Posiadanie, udzielanie, obrót

Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że drobne z pozoru zachowania to zupełnie różne przepisy i zupełnie różne zagrożenie karą.

Posiadanie — art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W typie podstawowym grzywna, ograniczenie wolności albo pozbawienie wolności do

lat 3. W wypadku mniejszej wagi zagrożenie spada do roku. Przy znacznej ilości rośnie do 10 lat.

Udzielanie innej osobie — art. 58. To nie musi być sprzedaż. Podanie skręta znajomemu na imprezie formalnie jest udzielaniem.

Udzielanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej — art. 59. Zagrożenie kilkukrotnie wyższe. Wystarczy, że ktoś dołożył się do zakupu.

Wprowadzanie do obrotu i uczestnictwo w obrocie — art. 56. Najpoważniejsza z tych kategorii.

Dlaczego to ważne w sprawie o „małą ilość”: organy oceniają nie tylko to, co znaleziono przy tobie, ale też **kontekst**. Waga elektroniczna, woreczki strunowe, gotówka w drobnych nominałach i wiadomości w telefonie potrafią przesunąć sprawę z art. 62 na art. 56 albo 59 — czyli z zagrożenia do 3 lat na zagrożenie liczone w latach dwucyfrowych. Bardzo często to właśnie o tę granicę toczy się realny spór.

7. Ilość, waga, opinia biegłego

W aktach pojawi się opinia biegłego. To ona ustala, co dokładnie zabezpieczono i ile tego było.

Na co zwraca się uwagę:

- **Waga netto, nie brutto.** Znaczenie ma masa substancji, a nie masa razem z opakowaniem.
- **Zawartość substancji czynnej.** Deklarowany gram nie zawsze oznacza gram czystej substancji.
- **Liczba tak zwanych porcji konsumpcyjnych.** To wyliczenie bywa przedstawiane jako argument przeciwko wersji o własnym użytku, a jego

podstawy metodologiczne można kwestionować.

- **Sposób zabezpieczenia i przechowywania próbki.** Błąd w tym miejscu potrafi podważyć całą opinię.

Opinia biegłego nie jest wyrokiem. Można wnioskować o opinię uzupełniającą, o przesłuchanie biegłego, a w uzasadnionych wypadkach o powołanie innego.

8. Konsekwencje, o których nikt nie mówi

Dla większości osób w tej sytuacji największym problemem nie jest wysokość kary, tylko to, co zostaje później.

Krajowy Rejestr Karny. Skazanie oznacza wpis. Warto rozróżnić trzy scenariusze, bo różnią się skutkami:

ZAKOŃCZENIE SPRAWY	SKAZANIE	ŚLAD W KRK
Umorzenie (art. 62a)	nie	brak
Warunkowe umorzenie postępowania	nie	wpis do czasu zatarcia
Wyrok skazujący	tak	wpis do czasu zatarcia

Warunkowe umorzenie bywa przedstawiane jako „czysta karta”. Nie jest nią w pełni — sprawca nie zostaje skazany, ale informacja o warunkowym umorzeniu figuruje w rejestrze do czasu zatarcia.

Praca. Zaświadczenia o niekaralności wymagają pracodawcy w bankowości, ubezpieczeniach, ochronie, transporcie, oświacie, administracji publicznej i w części spółek Skarbu Państwa. Dla wielu osób to jest realna cena takiej sprawy.

Wyjazdy. Część państw pyta o karalność we wnioskach wizowych.

Prawo jazdy. Przy samym posiadaniu sąd nie orzeka automatycznie zakazu prowadzenia pojazdów — to nie jest przestępstwo komunikacyjne. Osobną kwestią pozostaje ewentualne skierowanie na badania w trybie przepisów o kierujących pojazdami.

Uczelnia. Postępowanie dyscyplinarne bywa prowadzone niezależnie od karnego.

9. Checklista pierwszych trzech dni

Dzień pierwszy

- Nie składaj wyjaśnień przed rozmową z obrońcą.
- Zażądaj kontaktu z adwokatem.
- Przeczytaj protokół przed podpisaniem, zgłoś uwagi, poproś o odpis.
- Zapisz godziny czynności, nazwiska i numery funkcjonariuszy.
- Nie kasuj niczego w telefonie.

Dzień drugi

- Spisz przebieg zdarzenia własnymi słowami, dopóki pamiętasz szczegóły. To notatka dla obrońcy, nie dokument procesowy.
- Zbierz dokumenty pokazujące twoją sytuację: umowa o pracę, zaświadczenie ze studiów, zaświadczenie o niekaralności, dokumentacja medyczna, jeżeli ma znaczenie.
- Sprawdź, czy i kiedy masz wyznaczone przesłuchanie.

Dzień trzeci

- Skonsultuj sprawę z adwokatem. Ustalcie, czy w twojej sprawie realny jest wniosek o umorzenie i co trzeba przygotować.
 - Nie podpisuj żadnej propozycji zakończenia sprawy przed tą rozmową.
-
-

10. Kiedy dzwonić

Najlepszy moment to ten przed pierwszym przesłuchaniem. Wtedy jest jeszcze wybór strategii i pełna przestrzeń na wniosek o umorzenie.

Drugi dobry moment: zaraz po zatrzymaniu, jeszcze w toku czynności. obrońca może włączyć się do sprawy natychmiast.

Moment najtrudniejszy, ale nadal nie beznadziejny: po złożeniu wyjaśnień albo po otrzymaniu propozycji dobrowolnego poddania się karze. Wtedy pracy jest więcej, ale zakres kary, kwalifikacja czynu i sposób zakończenia sprawy wciąż podlegają dyskusji.

Kontakt

Kancelaria Adwokacka Adwokat Adrian Dorobek

ul. Piastowska 4 / II piętro (wejście od ulicy Odrowążów)

45-081 Opole

NIP: 754 286 45 39

Telefon: +48 77 550 33 20

Telefon komórkowy: +48 510 043 735

Sprawy pilne, całodobowo: +48 500 840 363

kontakt@adwokatdorobek.pl
mecenas-dorobek.rspace.com.pl

Kancelaria przyjmuje Klientów po uprzedniej rezerwacji terminu konsultacji.
Sprawy prowadzone są na terenie całej Polski.

Stan prawny: sierpień 2026 r. Materiał ma charakter informacyjny i nie stanowi porady prawnej w indywidualnej sprawie ani oferty w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Wszystko, co zostanie powiedziane adwokatowi podczas konsultacji, objęte jest tajemnicą adwokacką.